

Berthelsen: Det har egentlig været mig noget af en Skuffelse, at det første Resultat, vi skulde se af den til Ædruelighedens Fremme nedsatte Kommissions Virksomhed, er det her foreliggende Forslag, navnlig efter den Modtagelse, det synes at skulle faa her i Tinget. Jeg vilde ønske, at vi nu efter tre Aars Forløb kunde have set eller i alt Fald haft Haab om i en nær Fremtid at se en Betænkning fra Kommissionen, saaledes at vi kunde naa til en Reform af hele det — jeg antager ikke, at jeg bruger et for stærkt Ord, naar jeg siger: forkvaklede Forhold, der hersker med Hensyn til Beværter- og Restaurationsnæringen ikke alene i København, men ogsaa i Provinskabstæderne, ja endog i ikke ganske ringe Grad paa Landet. Jeg skal ikke forlænge Debatten synderligt, der er jo allerede sagt saa meget om denne Sag. Der er kun et Par Ting, jeg gerne vil have Lov at omtale. Jeg betragter det som givet, om ikke formelt saa reelt, at hvis det Forslag, her foreligger, bliver ophøjet til Lov, saa vil det være det samme som, at der ikke løses flere Gæstgiverborgerskaber. Nu er der jo adskillige Byer, i alt Fald Provinsbyer — men for øvrigt gælder det samme om København, — der i Henhold til Lov af 1873 § 9 have vedtaget Bestemmelser om, at Værtshusholdernes Antal skal staa i et vist Forhold til Indbyggerantallet i vedkommende By. I en By er Bestemmelsen f. Eks. den, at der kun maa være 3 Værtshusholdere for hver 1,000 Indbyggere. Nu vil jeg gerne rette et Spørgsmaal til den højtærede Indenrigsminister. I en By med en saadan Vedtægt er det jo umuligt at faa Værtshusholderborgerskab, medmindre et saadant bliver ledigt, hvad der som Regel grumme sjældent vil ske, og hvis denne Lov bliver vedtagen, vil det ogsaa være umuligt at faa Gæstgiverborgerskab. Hvis nu vedkommende Kommunalbestyrelse indsender et Adragende til Ministeren om at faa sin Vedtægt ophævet, vil det saa kunne forventes, at Ministeren vil besvare et saadant Andragende bejaende? Jeg kan nemlig oplyse, at der fra et Byraad i 1898 blev indgivet et Andragende til Ministeriet om at faa den Vedtægt, som det paa et tidligere Tidspunkt havde faaet stadfæstet, ophævet, men Ministeriet sagde Nej. Uag-

tet jeg nu gerne vil stille mig venlig overfor Afholdssagen og Afholdsmændene, og staa mig godt med dem, hvad jeg smigrer mig med at have gjort indtil dette Øjeblik, vil jeg dog paa den anden Side nødig gaa med til en Lov, ifølge hvilken Opnaaelsen af Gæstgiverborgerskaber, der give Indehaverne Ret til at beværte Folk med Spise og Drikke, skulde være udelukket, og jeg ser saaledes paa det foreliggende Forslag, at hvis det vedtages, saa vil Fløgen blive, at der ikke vil blive løst flere Gæstgiverborgerskaber, idet disse ikke ville kunne bestaa i Konkurrencen, da der kun ganske enkelte Steder vil være Brug for Gæstgiverier, hvor kun rejsende beværtet. Jeg skal ogsaa minde om, at Kommunerne have stor Interesse i, at Gæstgiverborgerskaber blive løste i saa stort Antal som muligt, da den aarlige Spiritussskat er omtrent dobbelt saa stor af Gæstgiveri som af Værtshushold. Til Slut vil jeg blot bemærke, at jeg ikke tror, at vi ved at vedtage Lovbestemmelser i nogen næneværdig Grad kunne hemme Drikkeriet. Det skal hemmes ad anden Vej.

Rambusch: En Del af de Bemærkninger, der ere faldne i Dag, har givet mig Anledning til at tage Ordet, idet det forekommer mig, at man fra de to forskellige Sider er gaaet i saa divergerende Retning, at det synes vanskeligt at bringe Overensstemmelse til Veje. Fra den ene Side har man udelukkende taget Sigte paa det ideelle Forhold, medens man fra den anden Side udelukkende har peget paa de praktiske Hindringer, der stille sig i Vejen. Skulde det nu ikke kunne lade sig gøre at finde et Kompromis, der tager Hensyn til begge Sider. At Meningerne have været saa divergerende, tror jeg, Lovforslaget har noget af Skylden for, idet det nemlig, saa vidt jeg forstaaer, mener et, men siger et andet. Lovforslagets Mening er jo at hemme Spiritusudskænkningen, men dets Ord gaar ud paa at hemme Beværtning ogsaa med ikke-spirituøse Drikkevarer og andre Varer. Skulde det nu ikke være muligt at imødekomme de væsentligste Indvendinger ganske simpelt ved at ombytte det ene Ord „beværte“ med: „Udskænkning af spirituøse Drikke“? Et saadant Ændringsforslag kunde gaa ud